

اداره مرکزی :

آنقرده ، استانبول جاده سنده آنقره
معارف امینکی پاشه کی دائرة

استانبول بوروسی :

استانبولده ، باب عالی جاده سنده ۸۷ نمروده
دائرة مخصوصه

حیات

میانہ دامنہ ... دیارہ داها جوق حیات قاتلم ...
- بجه -

نفسی هربرده ۱۰ غرورشر .

سنه کی پوسته ایله ۵ لیرا .

(اجنبی مملکتلر ایچین ۵ دولار) .

اونه واعلان ایشاری ایچین استانبول بوروسه
مراجعت ایدیلیر .

یازی ایشلرینک مرجعی آنقره مرکزدر .

صافی : ۵۱

آنقره ، ۱۷ تشرین ثانی ، ۱۹۲۷

۲ نجی جلد

لسانمزه دأر

شو صوک آیلرده مطبوعاتمزی صیق صیق
اشغال ایدن «آقاده می» دعوامی ، لسان ، صرف
اصطلاح مسئلهلری کی اسکی و جوق قاریشیق
مسئلهلرک یکیدن اورتهیه آتیلمه سنه سبیت
ویردی . هر طرفدن تورلو تورلو فکرلر ایلری
سورولدی . براز او قویوب یازمه ییلن هر کس
بو مسئلهلرده کندیسنی متخصص عد ایتدیکی
ایچون ، مختلف پردهلردن یوکه لن بو سسلرک
نه بر باد بر آهنکسزک تولید ایتدیکی و میداند
مثبت هیچ بر فکر بولونمادیغنی عبرت و تأثرله
قید ایده ییلیرز .

لسانمزه حقنده ایلری سورولن مطالعهلر
آراسنده جوق غریب شیلره تصادف ایتدک :
تورکجه نك بوکونکی فکرلری وحسلری افاده
قابلیتندن محروم و عادتاً ابتدائی بر دیل اولدیغنی
سویله ییلر ، علم و فلسفه اصطلاحلاردن تمامیه
محروم اولدیغمزی ایلری سورورک بین الملل
اصطلاحلرک قبولنی توصیه ایدنلر ، شو صوک
سنه لرده لسانمزه جوق جوق کیرمکه باشلایان
فرنکجه کلهلری خوش کوره نلر ، ادبی ومدنی
برماضیمز اولمادیغنی عادتاً غرور و فخرایله ایلری
سوره نلر اولدی ... برکت ویرسون که بوتون بوکی
ادمارک طوطی طوطی بر کونلک عمری واردر !

بوتون بو جنس ادماره رغماً محقق اولان
بر شی وارسه اوده کوزهل تورکجه مزک هر کون
داها بارز بر شکل آلان مسعود انکشافدر .
تورکجه نك شو صوک یکر می سنه دن بری کچیردیکی
ترقی صفحه لرینی تدقیق ایدنلر ، یر یوزنده
هیچ بر لسانک بو قدر آرزمان ظرفنده بودرجه قوتلی

بر انکشافه مظهر اولمادیغنی اعتراف مجبوریتنده
قالیرلر . تورکجه ، یالکیز ادبیات لسانی اولارق
ساده لشمک و کوزه لشمکه قالمش ، علم و فلسفه
لسانی صفتیلده یکی بر موجودیت کو سترمشدر .
بوندن یکر می سنه اول مثلاً بر فلسفه کتابی
ترجمه ایتک بزم ایچون عادتاً امکانشز کیدی ؛
حالبوکه شیمدی ، بوکونکی تورکجه ایله افاده
ایده میه جکمز همان هیچ برشی یوقدر . لسانمزه اوقدر
زنکینلشمش ، اوقدر وسعت قازانمشدر . فرانسز
مستشرقلردن «ژان دونی» ، تورکجه غرامه رینک
باش طرفنده بونی آچیقجه اعتراف ایدیور .
نیته کیم ربع عصر اول انکلیز مستشرق «کیپ»
تورک لسان و ادبیاتک تنظیماتدن بری کچیردیکی
تکاملک سرعتنه حیران و مفتون اولدیغنی
صاقلامامشدی ...

تورکجه نك تکاملی حقنده کی بو نقطه نظرک
یا کلیش تفسیر ایدیلمه می ایچون بعض قیدلر داها
علاوه ایدلم : بوکونکی تورکجه نك ، علم و صنعت
لسانی اولارق ، اعظمی کمال حدینه کلیدیکی
اصلاً ادعا ایتیمورز . بوکونکی ادبی لسانمزه جوق
مهمل اولدیغنی ، مکتبلر مزده حتی مطبوعاتمزده تمیزو
دوغر و تورکجه یازانلرک کیتدکجه آزدیغنی ، لسانمزه
جوق لزوم سزیره صوقولق ایسته نن «موده رن» ،
انته ره سسان ، الخ ... کی فرنک کلهلرک اسکی عرب
وعجم کلهلرینه رحمت اوقوتمه باشلادیغنی ، اصطلاح
حارمزک هنوز تمامیه تقرر ایتمه می یوزندن
علم لسانمزه بر جوق قاریشیق لقلر اولدیغنی دائماً
اعتراف ایدنلر . مع مافیه بوتون بو حادثه لرک
سیلیرینی برازا طرافلیجه دوشونه جک و آ کلایه جق

اولورسه ق ، تورکجه نك بوجوق سریع تکامل
دوره سنده بو جنس شیلرک غایت طبیعی
اولدیغنی تسلیم مجبوریتنده قالیرز . بر لسانک
تکاملی ، او لسانه صاحب اولان ملتک عمومی
تکاملیه صیقی صیقی به علاقه داردر . تورکجه نك
مثلاً شو صوک یکر می سنه لک تکامل صفحه لرینی
تدقیق ایدیکز ؛ اونکله ، تورک ملتک بو مدت
ظرفنده مادی ومعنوی نه دهرین انقلابلر
کچیردیکی ، حقوقی ، اقتصادی ، بدیی ، دینی
تقلیلرینک ناصل تحوللره معروض قالدیغنی در حال
آ کلایه ییلیرسکز . اسلام مدنیتندن بوکونکی
اوروپا مدنیتنه ، قرون وسطا منطقندن یکی وعصری
ذهنیه کچمک و بونی اعظمی سرعتله یامق
اضطرارنده قالان تورک ملتی ، هنوز بو بوتون
عملیه یی اکال ایتش دکدر ؛ اجتماعی حیاتمزه
هر شعبه سنده بوکی «انتقال» دورلرینه خاص اولان
قصورلر ، ظاهری قاریشیق لقلر ، دیدنملر ، آراشدر .
مهلر کوزه چارپیور ؛ بوتون بونلر ، طبیعتیه ،
لسانده کنیدی کوستریور و کوستره جکدر .
«حرفلرمز بوزوقدر ، املازم مطرد دکدر ،
اصطلاحلرمز تشوشدن قورتولمادی ، طرزنده
فریاد ایدنلر ، طبیعی ، حقلیدرلر ؛ فقط بوتون
بوفریادلره رغماً ، مملکتک عمومی تکاملیه
مترافق اولارق ، علم و ادبیات لسانمزه مهادی
انکشاف ایتمکده اولدیغنی ده اونو تمامیه . حیاتک
هر شعبه سنده اولدینی کی لسانده کی بو انقلاب
وانکشاف ده اوقدر سرعتلیدرکه ، بونی شیمیدین
رسمی هیئتله تثبیت و توقیفه قالدیشیق امکانشز
و معناسردر .

قی بحشد

قوانین نظریه سی

موجوداتی کوروش طرزی دیمک اولان فنده بر دونه میج نقطه سنده یز. بویه بحران نقطه لری پک دوغورغان اولور. حقیقه یکی کشفلر ایچون یکی دوشونجه لر لازمدر. ایته اونک ایچوندرکه هله زده، یکی کشفلر یاقی ایچون دای اولق لازم در طن ایده رز. هیچ دکل .. یالکز بر قاچ دای یکی بر کوروش کتیرر. صوکراییکله رجه فکر عملی بو مرشد مهندس کوروش دیک معنده توشوشور. ونه لر، نه لر بولازلر... اونک ایچون کنج آرقداش لر تویه ایده رم، وطنمیزی بیکارجه کشفلرله دولدورمق و بوکله تمک ایچون بر آرز غزمله لری اوزاتق کافدر. صور بونده صوک امتحانه برخاممیزک، بوزلرجه طلبه آراسنده اوچجیلک و بوتون قادیلر ایچنده برنجیلک امتحان و بر دیک ایستندم. یالکز، بر آرز جهدم... بورکک یالکز آفاقارطه و ساقار یاده دکل علمده ده باخصوص فن کی مدھش بر بولده ده خارقه لر حقایق کوروش کوروش بوزلر سلسله سنده جتنی ریاضیه دستورلرینه مراجعت ائمه دن بوکونکی فنک اساس خطلری جیزه یله حکمی ظن ایدیمورم. چونکه ریاضیه ده بر لساندر. اونک ده پک اعلا ترجمه سی قابلدر. شمدی به قادیار بو یالکیمورسه بونی او لسانله قوشانلرک یا باباغان کی آذربجی اولدقلمنه و یاخود سام جهلی قرون وسطا یاسلری کی حقیقی قیصاق قاردا قادیلرله صافلا دقلمنه حکم ایدیلر. [بوسونلریم ادهام دکلر. بونی انکیز بر و قوشونلرینده طومون صوبیلور. ک]

اجتماعی و اقتصادی فعالیت ساحه لرده مختلف اختصار صلدن استفاده اتمک خصوصیدر. نقطه عزیمت دوغرو اولدنی تقدردنه بون بوملاحظاتک ازجون قستی امال اتمک قابل اوله مار. ایچق نقطه عزیمت مسئله سنده قوجه بر استفهام اشاری وضع اتمک ممکن دکلر. مرک فاشیزمک، مرک اسپانیول دیره کتوارنک عزیمت نقطه لری موسولینی ایله برغو دور بوه رانک شخصلری، شخصی قضیت و قدرلری در. دولتی بلاز قیبت عمل اتمک قوت و ادعاسنده بولنان شخصیتله بر قدرت و نور منی اولدقلمی مدعیه فاشیزمک و اسپانیول دیره کتوارنک دولت تلقلمی، بسط و عملی اولمیری اعتبارله تدقیقه شان کورله بیلر. فقط عکس بر احواله قارشیه رزمک وضع استدیکی تأییدات نه در؟ بونی ده استفادک مرک اشال و مرک اسپانیول ایچون سنده صافلامده اولدنی جریان مارچنک ماهیت و استقامتی تعیین ائده جکلر.

ذکی سعور

بسیوسلری، شهرامیلری، دارالفنون امیلری مجله اشتراک ایله جکلر در.

مجلس برنجی دفعه اوله رق پک یاقین بر زمانده اجتماع ایله جکلر. حکومت بشون اجرا آت و مقررانده سربست قلوب هر تورلو امتیازاتی محافظه ایدیه جکلر. مجلس یالکز حکومت طرفدن کندینه تودیع ایدیه جکلر قانون پروژه لرخی تدقیق ایدوب مطالعاتی بیلرره جکلر. تدقیقاتک تسهیلی مقصدیه مجلس، نظارتلرک عددی دکل، ایشلرک نوعی اعتباریه یکریمی شعبه به آیریه جکلر. برنجی شعبه تشکیلات اساسیه قانونی پروژه سنی احضار ایدیه جکل، ایکنجی شعبه، آرای عامه، قورپوراسیون، تعطیل اشغال... کی سیاسی و اجتماعی قانونلرله، اوچنجی شعبه دولت بودجه سیله... الخ مشغول اوله جکلر.

قرال، اوچ سنه مدته تشکیلی تقرر ایدن بومجلسک مدت اجتماعیه سنی تزیید و یا تنقیص ایده. بیله جکلر. مجلسک اصغری ۳۲۵، اعظمی ۳۷۵، اعضای اوله حق و قادیلرله اشتراک ایله بیله جکلر. رئیس، رئیس وکیللری و کاتبلرک مقنن معاشلری واردر. اعضا لر ایه اجرت حضور آله جکلر در. مجلسک فعالیتی ده زباده انجمنلرله جریان ایدیه جکل و عمومی اجتماعلر نسبت آرز عقد اوله جکلر.

یونان کی معلوماتدن شونجه لری استخراج اتمک ممکندر. جنرال برغو دور بوه مار هنوز بارله مانتار نزم اساسلرینه عودت فکر نده دکلر. تالیس استدیکی دیرم کتوارنک سینه منک، او تورستر دولت نهجک دوامی اسپانیول ایچون موافق کور مکده در. مجلس ملی حکومت، تشکیلات و اسقاط ایدیه جکل بر صلاحیتی حاکم اولدقلمن باشقه کندیسی ادوغور و دن دوغوریه حکومتک امر و نفوذی آلتندیه در. اعضا تک اکثریت عظیمه سی قرالک اراده سی ایله تعیین اوله جکلر. حتی تشریری ساعده بیله مجلسک بر قوه تشیسه سی بوقدر مدتیله شوالده بولله بر مجلس نه دن لزوم کورولشدر. بولوزوم مجلسک تشکیله متعلق قرارانامه تک اسباب موجب سندن شولله آکلا شیلور: فی الحقیقه بر هیئت اجتماعیه ده املک اول تأمین ایدلسی لازم کلن جهت سکون و انضباطدر. بشون اجتماع فعالیتلرک مبداء و اساسی بونلر تشکیلات ایدلر. فقط بر دفعه سکون و انضباط تأمین و ملی وحدت تأسیس ایدلر. ایدلر کدن صکره در که اصل اجتماعی فعالیتلرک تنسیقه و بونلرک علمی بر سنی و تشکیلات واسطه سیله انکشاف ایدلر. سینه صره کلر. ایشک بوساحه سنده موافق اولق ایچون یالکز براده میرال، بر قدرتی قلمخ عکس بروطرور قلب کتایمت اتمک ملک بشون جائی و امور قوتلریخ طریقیلاق و مختلف طبایعه لوده اونلرک اختصاصی و معلوماتدن استفاده اتمک لازم کلر. عکس

ایشته خلخال برغو دور بوه رانک مجلسی ملیسی بواجتاجی تأمین ایدیه جکلر. اسپانیول دیکتاتورای سیکون و انضباطک، دولت او تورستر سینه، ادهام سیل ایچون املت طرفندن منتخب بر مجلسک مظاهرته و مداخله سینه لزوم کورولور. لزوم کی کورولمکی شی

و طنرورلرینک مظاهرتی ایله دیکتاتورلکنی تأسیس ایدن اسپانیول جنرالی دوت سنه طرفنده داخلی صلح و سکوتی تأسیس اتمک موافق اولدی. املک هدفه واصل اولدقلمن صکره، مدنی بر جمعیتک یالکز بر قاچ دماغ و اراده ایله هر درلو احتیاجلرینک تسکین ایدیه. میه جکنی نظراعتباره آلان جیرال برغو دور بوه را شمدی یکی بر تشبث و تجربه به کیریشمکده در. بویکی تجربه بر طرفدن اسپانیایی نورمال بروضیته یاقلا. شدیره حق، دیگر طرفدن حقوق اساسیه ساحه سنده بشون ملتر ایچون شایان دقت بر مثال تشکیلات ایدیه جکلر. سیاسیات و اجتماعاتده مطلق حقیقتلر اولدیفنه نظراً طبق فاشیزمک دولت تلقیسی کی اسپانیول نقطه نظرینک ده حقیقی قیمتی نظریات و ادیسنده دکل، آنجق تطبیقات ساحه سنده آکلا شیله جکلر. تجربه تک نتیجه لرینه انتظاراً شمدیلک ماهیت و شکلکی خلاصه عرض ایدلم:

دوت سنه دئیری مجلسلر اسپانیایی اداره ایدن و یالکز بر دفعه دیکتاتورلکک دوام و عدم دوامی حقدنه آرای عامه به مراجعت ایدوب موافق رأی آلان جنرال برغو دور بوه را اخیراً قرله امضا ایدلر. بویکی بر قرارانامه ایله بر مجلس ملی تشکیله توسل اتمدر. آنجق بومجلس ملی حاکمیت ملی و ده موقراسی مفهوم لرینک جاری اولدنی مملکتلرله آکلا شیلان بر شکلده وجود بولیه جکلر. قرارانامه تک اسباب موجب سنده یالز دینی و جهله اسپانیول دیکتاتوری معتاد طریقلر ایله یعنی انتخاب صورتلده ده مجلس ملی اکثریت قاهره قازانه رق تشکیلات ایدیه بیله جکی قناعتده در.

فقط او شمدی به قدر تعقیب استدیکی خط حرکت ایچون تصویه و یا تبریکه احتیاجی اولدیفنی ذکر ایدرک اصل استهداف اولان غایبی تأمین ایدیه جکل بر مجلس ملی تشکیلی فکرخی التزام ایدیمور. مجلس ملی تشریری بر بارلامنتو اوله جکلر. دولت حاکمته ده اشتراک اتمیوب یالکز حکومتک اجرا آتیه یاردم ایله جکل و بالاخره کندیسی استخلاف ایدیه جکل اولان تشریری مجلسک تصویبینه عرض اوله حق و واسع اصلاحات بروغرامی حاضر لاه جکلر. بوندن باشقه مجلس ملی مختلف خدمات عامه یی تفتیش ایدیه جکل و حکومتک اجزای آت و تصوراتی حقدنه معلومات طلب ایدیه بیله جکلر، مجلس اوچ بولک، غز و بیک تشکیلات اوله جکلر. برنجی غرواب دولت و ولایت اوله ده مملکتلرینده، ایکنجی غرواب، فعالیت ملیه تک مختلف شعبه لری مملکتلرینده اوچنجی غروابده، اسپانیانک حال حاضر اداره سیستهمی طرفدارلرین. صکره اولان اتحاد وطنی Union patriotique جمعیتک اکو طبعیه جکی اعضا لردن مرک ایدیه جکلر. شون و ائده مجلس ملیتک اعضای طبایعه سندن اوله جکلر. ریاضی آمیرال، املکان مجله عمومیه ردیفی، اردو قوماندانلری، شولای دولت رئیس، عیالیه جویجی مجری، املک مجامع عالمی رئیسلری، آتد شوروکار، محکم عالمیه نزدیک مدعی، عمومیلر، اسپانیایی یاقه سیل و دیگر بر قاچ مهم یاقه مللرلری، بوندن باشقه مادرید و بارسلون شهرلرینک عسکری قوماندانلری، وایلری

فك اساس پرنسپلری [مبدألى] اولارق شىمدى به قادر باشليجه ايكي بوبوك شى واردى :
۱ - تحفظ قدرت مبدئى ، ۲ - قارنو مبدئى ...
پرنسپلى حكمت كتابلر ملى اىضاح ايدرلر .
بو التهايه : « كائناتده تحول ظاهرى اولوب حقيقتده عالم ينه اول عالم دوران ينه اول دوران حالده در .
دعيه وارير . ايكنجيسنه كلنجه : كتابلر ملى بونى كافي درجه ده اىضاح اتمه مش اولدقلى شوندى
آكلابورم كه [حقيقت عشقى وعزم كى بر جوق خصلتله مالك اولان] بر آرقاداشم بوبره نسيك روحياته تطبيق واديسته مان هرغزته ده ير بولان بر جوق مقاله لر يازاجق درجه ده بوبره نسيك اساسندن غافل بولونمشدر . چونكه بوبره نسيك ميقر وسقوبيك عالمه عائد برشيدر . بزم عاجز خرده بيلر ملى محدودنده بيله [ميقر وبلر ده كورديكمز بروون حركاتى كى حادثه لرده] مرعيتدن ساقطدر . شىمدى بوبره نسيك ، اصغر نامتاهيلره اينه حيات قانونلرلى اىضاح قالميشق « جيب ساعتلى يانغين قولة لرلىك بر بيله ، ياپشدير لسندن ياپيلير . » كى تيارخانه ده بيله سويلنمى عيب اولان بر صاحجه در . مان سويله يم كه بنده كز بو آرقداشلىك سوه ورتقدير ايدهرم . وكنديسته بو قادر كولونج بر نظريه دوغوردىنى ايجون اصلا قباحث بولام . چونكه او هيچ اولمازسه فكرتك « ايلردى بو بوش عالمه ايراد مقالات »
دعيه آكلادىنى هييتلى بر واعظ ، بر موجوديتدر . فقط تحنى بو ذاتك بر آرقداشلى يازدىنى مقاله سنده [آرتيق بوكا قارنو پرنسپى دعيه ملى آرقداشمك پرنسپى ديملى] طرزنده قومهدى تاريخنده مثلى كوروله مش بر مدح صاوورماسيدر . بخشزه عودت ايدهرم . ايسته فنده وضعت بو مركزده ايكن صوك سنه لرده يكي بر وجهه تبلر ايتدى . بو باشليجه پهره نك ، اسكى آتوملر نظريه سنى بر حقيقت حاله قادر جيفاران ماعيسيله ، الكترونك ايجه تدقيق ، آينشتاينك فكرلرى ، ونهايت بلانق وئرستك بك اورينال نقطه نظرلرندن عبارتدر . بونلر هپ آبرى آبرى اولارق كتابلر ده قانونلر حالنده ايسه ده بونلرى « محدوديت دوشونجه لرى » دعيه بر زمهره ده طوبلامق بك موافقددر . حقيقت اوللرى كائناتك بنيه سنده اصلا حدود طائمازلردى . دعيه بيليرزكه « كائنات نامتاهيلر ك ، بر برينه ثوروله سندن ياپيلمشدر . »
نقطه نظرى حاكمدى . ذاتا رياضيه ايله حدسمز بزه بونى بر « بداعت » اولقى اوزره تلقين ايتكده در . فقط حيفاكه « كائنات ماصه باشنده دوشونمكله طائماز . » وبيلملى بركه بدبى ديديكمز شيلر ده آليشديغمز تجربه لردن باشقه برشى دكلدر . بويله جه اولاماده نك قابل تقسيم اولماسنده محدوديت وانقطاع اساسى تماماً تحق ايتدى . « آتوم » كله سى ده « آرتق پارچالانماز » ديمكدر . [مان قيد ايدهرم كه شىمدىكى آتوملر ملى اسكى آتوملر ملى دكلدر . اسكيدن پارچالانماز ديدكلرى اك كوچوك ماده پارچه سى مثلا مولدالماء ذره سى ايدى . اولامونك ايكي قسمدن تشكىل ايتديكى بولارق آتوم اسمنى ذره دن قالديروب صوك مرحله به ويرديلر . ثانياً : بونك ده « پروتون »

و « الكترون » دعيه دها باشقه پارچالره آيرلدينى بوكون حقيقتدر . فقط بونون آتوملر ك بونلردن ياپيلدينى لابورتاوارجه اثبات ايدله مش اولديغندن اسكى تسميه طرزى ابقا ايدلدى .]
حالبوكه عقلمز بوكا عصيان ايدر . چونكه بالرياضيه بر ماده پارچه سى نك نه قادر كوچوك اولورسه اولسون بك اعلا ايكي به آيرلسى ممكندر . ديمك كه بو « پارچالانمازلىق » آنجق عمل نقطه نظر دندر . « هنوز بونلر ك كوچوك پارچه سنى بولامادق . و بونجيزى يى ياپامادق » ديمكدر . حقيقت پروتونه ، بزم ، فنده غير قابل تقسيم اولقى حدودىنى حس ايتكده يز . بو حدودى قيرمايه قدرتمز هنوز بوقدر . ايسته ديكر محدوديتلرى ده بو معناده آلقى لازمدر .
فقط يارين ، پروتون و الكترونك ده انقسايى ممكن اولدينى كشف ايديله ينه ، اسكى آتوم مسئله سنده اولدينى كى پروتونك ، بر مرحله ، بر دونه مچ نقطه سى اولدينى واوندن اوتيه باشقه نوع قانونلر ك حكم سورديكى حقيقتى باقى قالاچقددر . اطرافزده كى جسامك انقطاع ومحدوديت حالده بويله دكلدز ؟ بر دمير پارچه سى فضا داخلنده كندينه بر انقطاع حدودى جيزمش كورونيور . حقيقتده بو ، دافعه ساحه سنى موجوديتى نك افاده سيدر . بو ساحه ايسه مسافه ايله متحول بر حالده در . ديمك كه بالرياضيه بر انقطاع ، بر حدود بوق ديمكدر . يالكر شدت فرقى وار . نته كم دافعه ساحه سنى بيلمه ين ودميرك يالكر جاذبه عموميه ساحه سنى اولجه ن بر راصد ايجون بو دمير ، كهكشانده كى بر بيلديزى جذب ايتديكندن بو دميرك حدودى كهكشاندن باشليور دينه بيلير . معافيه بونون بو حقيقتلره رغماً ، قابا ووسطى اولقى شرطيله دميرده انقطاع حدودى واردر ديمكندن بزم كيسه منع ايدهرم .
بواساسك ايكنجى تطبيق ده « الكتريق كنه سنى تجزيه سنده محدوديت » نقطه سيدر . حقيقت الكترونك مطالعه سى كوسترمشدر كه بر الكترونك حمله سندن دها كوچوك الكتريق حمله سى بوقدر دعيه جكز . [بعض كتابلر الكترون الكتريقك آتوميدردىيورلر . حتى فضا ده بويله جه الكتريق سربست بر حاله بولونيور دعيه قادر واربيورلر . فقط الكترونك كنه سى هر نه قادر الكتريقدن ده ايلرى كليورسه ده ينه ماده به عائد كنه سى ده واردر . بو ، مؤلفلرجه انكار ايديليور . اونك ايجون الكتريق دائما ماده اوزرنده بولنور . فقط ماده نك آلاجنى اك آز حمله ثابت ومعين بر مقداردر » دنيلميلير]
آينشتاينك نقطه نظرى ده بواساسه دها بر جوق شيلرى ارجاع ايدر : بونلردن برى « مكان محدوديتى » در . بزم اسكيدن فضايى نامتاهى قبول ايدردك . حقيقت تجزى مسئله سنده اولدينى كى عقلمز فضا به بر حدود جيزه بيله اوحدودك اوتيه سنده ده مكانك اولماياجنى قبول ايدهرم . فقط سويله دكلر بزم بونك فيزيقي ماهيته ده اولدينى دوشونولورسه مسئله ده منطقسزلىق قالماز . حقيقت آينشتاينك مكان ديديكشى مه تافيزيك بر بعد دكلدر . اومكانى ماده به ربط ايدر . ماده نك

جاذبه وسائره كى ساحه لرلىك حكمران اولدينى يرلره مكان دير . بو ، على الاطلاق مكان دكلدر . كائناتده كى ماده كومه سنى محدود اولدينى دها دوغروسى حقيقتده ماده نامتاهى اولسه بيله بزم كائناتك بر آله كى منقطع اولديغنى رصدخانه لر سويليور . ذاتا كائناتده بر جوق بيلديز كومه لرى حالده در . شو حاله بويله ماده به تابع اولان مكانك ده محدود اولاجنى دها دوغروسى حدودىنى دور بيلرله بيله آشامادىغمز بر انقطاعه مالك اولديغنى قبول قولايدير . بو ديكر كائنات زمهره لرى اولسه بيله اونلره « تاثير مبادل سى » ياپديغمزى هنوز كشف اتمه دك ديمكدر . شىمدىلك او قادر حساس آلتر ملى بوقدر .
ثانياً : « قدرت محدوديتى » قبول ايديليور . قدرت ك فضا ده ماده دن آبرى اولارق شعاع حالده بولونايلىمى وكنله ماده كى بر حركت اعطاسنه مقتدر وقلقى حائز اولسى ، ماده نك بو اصله راجع اولدينى فكرلى تقويه ايديليور . بويله جه شعاعك كنه سى و قدرتى معلوم اولنجه ماده كنه سنى قدرتى حساب ايديله بيلير . وكائناتده موجود ماده معلوم اولنجه قدرت ك مقدارى نك ده معين ومحدود اولدينى آكلشيلير . فقط بوراده ده بو انقطاعك « بزه كوره » اولديغنى اونوتاملى . ماده لك حالندن شعاع حاله انتقال ديمك شعاعده ينه ماده اوصافى قسماً براقى ديمكدر . هر مرحله يى كچنجه ديكر مرحله قارشيمزه چيقيور . آتومدن صوكره الكترونك چيقدىنى كى . ماده كنه سنى اىضاحدن صوكرا شعاع كنه سنى اىضاح مسئله سى كلير ويارين بو حدود دها ايلرى كوتوروله بيلير .
ثالثاً : آينشتاين « حركت وسرعت محدوديتى » نده سويله مشدر . بر ماده پارچه سنىك [ويا الكترونك] اعظمى سرعت اولارق ضياسرعتنه مالك اولاييله جكى بالتجربه اثبات ايدلشدر . حالبوكه دها اول سرعتك نامتاهى اولاييله جكنه اينانيردق . بونك شايدان دقت جهتى ، ماده پارچه سنىك دكل ، براختلاك ، بر حالك ده بر وسط داخلنده حركتى ينه بو قانونه تابعدر . مثلاً ضيا ، جاذبه عموميه ساحه سى ، الكتريق ساحه سى ، مقناطيس ساحه سى ده عين سرعتله انتقال ايديليور . بو اساسك ديكر تطبيق ده بك مهم اولان وفك عادتا محورلى تشكىل ايتمش اولان قوائنا نظريه سنىك سويله ديكي « استقامت تحويلنده محدوديت » در . بر ماده پارچه سى [ويا الكترونك] مستقم براستقامتده ، كرى دونمكسز بر حركت ايدرسه سرعتك تحويل مئادى بر طرزده ياپيلاييلير . فقط متحرك جهت تبديل ايدرسه [بو ايكي قائمه يعنى پى قادر استقامت تبديل ديمك اولديغندن سرعتك تحويل آرتق مئادى اولماز . كذا بر دائره اوزرنده متساوى بر سرعتله دونمك ده استقامت تحويل ديمك اولديغندن بوسرعتك تحويل ده منقطعاً وقوع بولاچقددر .] بو حال شويله اوليور : ايكي دفعه جهت دكيشديرمك يعنى بر جولان ويادوران ياقى اكر ثانيه ده بردفعه واقع اوليورسه او متحرك قدرت حركه سنى [قوه زنده سنى] تحويل ايجون (۶.۵۴ × ۱۰) - ۲۷ ثرغدن اكسيك بر قدرت ويرمه يز . بومقداره ح (ويافرانسزجه آش)

جهان ادبیات نمونه

جهانی مویا

— باشی یکن صایده —

بنده اوکا دیدم که: «یا فکری کناهلر؟» کولدی:
«مراقبته، دیدی، اونلر بویوک کناهلر صایلماز
شیمدی فکری کناهلردن ده آرتیق اوقادار قورقاپورم.
هم کندیمی اولیلر شیلر دوشونه مکه آلیشیدیرم. اُک
ایسی هیچ دوشونه مکدر. وقت ذاتا کلوب کچر»
اعتراف ایدرم که لوقه ریانک بو سوزلری بی
حیرتله ایچنده براقیدی. دیدم که:

— سن که همین هر زمان یالکیز قالیورسک،
دوشونه مک ایچون کندیکی ناصیل اجار ایده بیلیرسک؟
بوقه هپ او بویورمیسک؟

— خایر، بک افندی، خایر، بن اولیلر هر زمان
او بویامام. فی الحقیقه اوقادار آغرم فلان یوق.
فقط ایچمده وکیلمده بر صیزی وار که ایچم او بومامه
مانع اولوبور. اوزانقدن باشقا چاره بولماپورم.
بناء علیه ذاتا اوزانیور و هیچ برشی دوشونه پورم.
یالکیز شونی حس ایدیورم که: حالا یاشاپورم،
حالا تنفس ایدیورم و هپ بورادیم.

بعضاً اطرافنی دیکلرم: بال آرلیرنک قووانلرنده
اوغولنورله ویزیلداقلرینی، قومورلرک چاتیلرده
هو چکدکلرینی ایشیدیرم. بعضاده ایچری به بر
قولوچقا طاووق کیره، اوافق بر اُک قیرینتینی
غاغالا یارق غیت غیت دیبه جیوجیولرینی باشنه طوبلار.
هله بر سرچه ویا بر کله بک اوچدی، آرتیق سه ونجمه
بایان یوق. اولکی سنه بر قیرلانفیج، ایشته شوراده
یووا یامش، یاورولامشیدی. بی اوقادار کلدن بریور.
دی که! باقارم بریسی کلوب یوواسنه قونار، کتیردیکی
شیئی چابوقچ یاورولرینه داغیتیر و درحال دیشاری
فیرلار. برینه دیکر بر قیرلانفیج کلیر، یاورولرینی
بکیر. بعضاً یووايه قونازده آجیق قاپینک جوارنده
دور دولاشیر. یاورولری اون کورور کورمن
آغیرلرینی آچارق جیپاق جیپاق باغیرلر. کچن
سنه ده اونلری بکله دم. کله دیلر. سوکرادن
اوکره ندیم که آوجینک بریسی اونلری ترفنکله اولدورمش.
زوالمی قوشچقزلر! باقیکر، آوجی تحکم ایده چک
باشقا برشی بولامامشده بوجک قادار قیرلانفیچلره
مسلط اولش ... آه، سز آوجیلر، نه قادار قانی
پوره کلی، ظالم آداملر سکز! ...

درحال جواب ویردم:

— بن قیرلانفیچلری وورمام که ...

— بردفنده جوق کولونج بر صحنه قارشینده
قالدم. کوپکارنی تعقیب ایدیورلرمش، نه در،

ماسه = $\frac{\text{مک}}{\text{ط}}$ دستوریه کوستریله بیلیر. سه آنرویی
ط سخونت مطلقه ک مقدار حرارتدر. مع مافیه
حرارتک حرکی نظریه سنده آنرویی بر جمله ده کی
حرکت جهتلرینک غیر منتظم اولق مقدارینی اولجر.
[بولچمان ک کتابنه مراجعت.]

نهرستک مبدئی وهله آنروپینک بر تعریفنه
بکزه ر. ترمودینامیکده آنروپینک دائماً فضلی
موضوع یخدر. [مثلا مسافه دهده بویله در. بر طول
آنجی بر نامحدود مستقیم اوزرنده بر مبدأ نقطه سی
سجکدن سوکرا معیندر.] او حالده علاوه ایدیلر چک
ثابتک عمومی اولارق تعینی [مثلا مسافه ایچون
کاشانک حدودینی وار عدیلر او حدودی مبدأ آلتی
کی] لزومسز کورونور. و تطبیقاده بو اولماسه ده
اولور دینله بیلیر. فقط نهرستک ادعاسنده بر نقطه
دها واردر. بر ماده متکافیه بر جوق حال حکمیده
بولونابیلیر. بر جسمک آلوتروپی شکلرینی دوشونلم.
صفر سخونتده کی آنرویی بو حال حکمی به تابعیدر
دکلی؟ سوآلی وارد اولور. ایشته نهرست «تابع
دکدر» دیور. تجربه ده بونی کوستریور.

حرارتک حرکی نظریه سی نقطه نظرندن دوشونورسک
بونی بر متحرک استقامت تحویلنده کی محدودیت
مبدیله برلشیدیر بیلیر. [حقیقه غاز کشفشدکجه
ذره لر آرتیق اوزون مسافه لر قطع ایدمه یه جکر
و محیطنده کیلره چاربارق بر دائرة داخلنده دونک
ویا بر مستقیم اوزرنده ایکی چارعه آرهنده کیدوب
کک صورتیه اهتزاز ایده جکر دیکدر که بونلرک
هیسی استقامت تبدیلی در. بر جسمک سخونت
بواهتزازلرک تقریباً سرعت وسطیه سی دیمک اولدیفندن
بونلر قوانتا نظریه سیله حساب اولنور.

قوانتا نظریه سنک ایضاح ایتدیکی حادثه لر: =
انشعاع حروری، حرارت مخصوصه، قانال شعاعانده
دوبله رفیزو حادثه سی، فوطو الکتریک حادثه سی،
ایونلاشمه توتری، رونتکن شعاعانک حصولی،
غاماشعاعانک حصولی و بونلرک انودرسیونی، رونتکن
شعاعانی طرفندن تالی قانود شعاعانک اصداری،
ناقلیت الکتریقه، الکتروته ریمیک قوتلر، خیوط
طیفیه نک سللوی تشکیلی قانونی، تعامل کیمبویه
الکترون اصداری، حتی هانس حادثه سی [فعالیت
شعاعیه ماله بر ماده کیمبویه کیمبوی طبیعی معین
اولق شرطیه تماماً معین سرعتده به تا شعاعی اصدار
ایدر. بویله جه رأی العین قوانتا اصداری کوستریر کیدر.]
خلاصه کورولبور که قوانتا، بوتون بو متفرق
حادثه لری باغلایان بر باغدر. یا کلشنی اثبات بیلر
ایدیلرینه بو حادثه لرده کی بو طرز مناسبت باقی
اولوب عالمن قانمایه جقدر. [پلانق]

هامش: = آینشتاین نظریه سی اسنه باقوب ده
بر اضافیت نظریه سی طن ایتمه ملیدر. حقیقه کاشانک
منظره سی راصده نظراً دیکشیر دیمک ایسته بن آینشتاین
بالعکس کاشانده طبیعی نیرنگی نقطه لری اولدیفنی
کوسترمکه عادتاً مطلقیتی کوستریور دینه بیلیر.
مع مافیه بو مطلقیت ده موقت و فیزیکیدر.

دوقتور

رشیه ریا

اسمی ویرلر. و پلانق ک ثابتی ویرلر. بو (ثابته ده شرخ) در.
کویا او متحرکی بوندن اکسک بر قدرتی آلمایا سوق
ایده چک اولورسق او متحرک نامتناهی بر مقاومت
مالک ایش کی بوقدرتی آلاز. اگر تام ح قادار
قدرت ویررسک متحرک هیچ بر مقاومت کوسترمکسزین
بوقدرتی آلیر. فقط اگر بر ح برده ح نک کسری
قادار قدرت ویررسک تام ح بی آلیر. ح نک کسری
آلاز. ح ویررسک آلیر. (ح + کسر)
ویررسک کسری آلاز، ح بی آلیر. بویله جه
(ح + کسر) ویررسک عدده تام اولورسک
ح بی آلیر. کسری آلاز. ایشته بو ح
مقدارینه بویله ثابته ده بر دوره یابان متحرک ایچون
قدرت قوانتومی ویرلر. [قوانتا کله سی ایله قوانتومک
فرقی برنجینک جمع دیکرینک مفرد اولاسیدر.]

اگر متحرک ثابته ده ایکی دوره یابورسک بر دوره
یابان متحرک به نظراً ایکی دفعه فضله استقامت
دیکشیر یور دیکدر. بو تقدیرده بویله بر متحرک
ح ویررسک آلاز. آنجی (ح + کسر) ویرمیدر.
(ح + کسر) نک کسری ده آلاز. یالکیز مثل تامنی
آلیر. اوصورتله که ثابته ده م دوره یابان بر متحرک
انجی (ح + کسر) نک بر مثل تامنی آلیر. ایله ده
بر عدد تامی کوسترسک بویله متحرک قوانتومی
ق = $\frac{h}{m\lambda}$ ح در.

[کورولبور که اساس نه قادار بسیطدر. فقط
بونی کتابلر بویله جه سویله، هرکس آکلایاجق
فقط محرر لرینده بسیط بولاجقدر.]

قوانتا یالکیز دورانه دکل هر حادثه متوالیه
عائد اولاجنی طبیعیدر. نته کیم الکترونک دوراندن
چیقان شعاعده عین شی موجوددر. بو جهتی
آبرجه ایضاح ایده بیلیر.

دیکر بر تطبیق ده نهرستک «آنرویی ده
محدودیت» مبدیدر. «بالکیمیا متجانس بر متکاتف
ماده نک [یعنی صلب، مایع ویا صیقشیق غاز کی
بر ماده نک] آنرویی سخونت مطلقه صفر اولدینی
زمان صفر اولور» دیبه افاده اولنور. آنرویی بی
محرورم صالح ذکی بک «جوهر حرارت» دیبه
ترجمه ایش، بو «مقدار حرارت» ایلر قارشدیر بیلیر.
اسکیدن اولدینی کی حرارتی بر سیال الاستیقی
مثلا بر غازه تشبیه ایدلم. (اسکیلرک خطاسی
بوسیالک غیر قابل محاطن ایدلسندن ایلری کلپوردی.)
فرضا بر غرام هلیوم غازی مثلا بر لیتره کجمه
طول دورالم. بو شرائطده غازک معین بر الاستیقی
یعنی توتری اولاجق وجدارلر بر تضییق یاباچقدر.
بوراده اوچ کیت واردر: غازک مقداری، غازک
کثافتی (که جمه تابعدر)، توترک شدتی. ایشته
حرارتی غازه بکزه نجه غازک مقدارینه تقابل ایدن
کیت: حرارت مقداری در. غازک توتری ده: حرارتک
درجه سی یعنی سخونت در. غازک کثافتی ده ایشته
حرارتک آنرویی در. یعنی هر جمه تقابل ایدن
بر ماده جوقلغنه encombrement غاز ناصیل
مالکسه بر مقدار حرارت ده هر سخونت عائد بر حرارت
مقدارینک کثافتته مالکدر. بو آنرویی مقداریدر.